

(ร่าง) ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม
เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการจัดการศึกษาผ่านระบบ
เทคโนโลยีสารสนเทศ

ขั้นตอนการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 1

- วิจัยเอกสาร (สังเคราะห์เอกสาร กฎ ระเบียบ เกณฑ์ มาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกล ของชาติ และนานาชาติ)
- ประชุมกรรมการ ฯ (เพื่อกำหนดร่างเกณฑ์ เกณฑ์)

ขั้นตอนที่ 2

- การศึกษาความคิดเห็นผู้บริหาร อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับร่างเกณฑ์
- โดยสัมภาษณ์ และ แบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญไทยและ ต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 3

- การศึกษาความคิดเห็นผู้บริหาร อาจารย์ และ ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับร่างเกณฑ์
- สรุปผล เพื่อนำ ประชุมกรรมการ สรุปเกณฑ์

ขั้นตอนที่ 4

- การประชุมวิชาการ เพื่อประชาพิจารณ์ พิจารณาร่างเกณฑ์

ขั้นตอนที่ 5

- การตรวจสอบและ รับรองร่างเกณฑ์ โดย กมอ.

ขั้นตอนที่ 1

- วิจัยเอกสาร

(สังเคราะห์เอกสาร กฎ ระเบียบ เกณฑ์ มาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกลของชาติ และนานาชาติ)

- ประชุม กก. 2 ครั้ง (คัดเลือกกำหนดร่างเกณฑ์)

คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) มติเห็นชอบให้**แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโดยวิธีอื่น** และให้ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและวิธีอื่น

คณะกรรมการพิจารณาและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล ได้มีการยกร่างประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง **หลักเกณฑ์ การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล พ.ศ. 2562** ไว้ โดยเน้นเฉพาะการจัดการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลทั้งหลักสูตรเท่านั้น

สำนักนิติการ ได้ยกร่างประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง การจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโดยวิธีอื่น โดยนำเนื้อหาของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง **หลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญา ในระบบการศึกษาทางไกล พ.ศ. 2542** และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง **แนวปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล พ.ศ. 2548**

ที่ประชุมพิจารณามีมติให้ปรับปรุง (ร่าง) ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง **หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและโดยวิธีอื่น**

พ.ศ. 2564

พิจารณาเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1. พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562
2. การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์และมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. แนวทางการจัดการสอนออนไลน์ในภาวะการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 หน่วยปฏิบัติการวิจัยสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. การใช้เทคโนโลยีการศึกษาสนับสนุนการเรียนทางไกลของนานาชาติในระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 หน่วยปฏิบัติการวิจัยสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยไซเบอร์ของประเทศเกาหลี 4 แห่ง เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินสำหรับการจัดการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล ครั้งที่ 2/2562 วันที่ 20 มิถุนายน 2562
6. DEPARTMENT OF EDUCATION : Distance Education and Innovation, Office of Postsecondary Education, Department of Education. September 2, 2020 / Rules and Regulations
7. Australia regulation
8. Sloan Consortium (Sloan-C), USA.
9. The nagging question when designing blended courses: Does the proportion of time devoted to online activities matter? Ron Owston, Dennis N. York Faculty of Education, York University, Toronto, Ontario, Canada, 4700 Keele St., Toronto, Ontario M3J 1P3, Canada
10. The World Bank Educational Global Practice. (2020). Guidance Note: Remote Learning & COVID-19.

ขั้นตอนที่ 2

การศึกษาความคิดเห็นผู้บริหาร อาจารย์เชี่ยวชาญเกี่ยวกับร่างเกณฑ์
โดยสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญไทยและต่างประเทศ

แบบสอบถามความคิดเห็น

แบบสอบถามความคิดเห็น (ภาษาไทย)

<http://bit.ly/surveyIT-3>

แบบสอบถามความคิดเห็น (ENG version)

<http://bit.ly/surveyIT-ENG>

ตัวอย่างรายชื่อตัวแทนมหาวิทยาลัยแม่ข่ายทั้ง 9 เครือข่าย ได้แก่

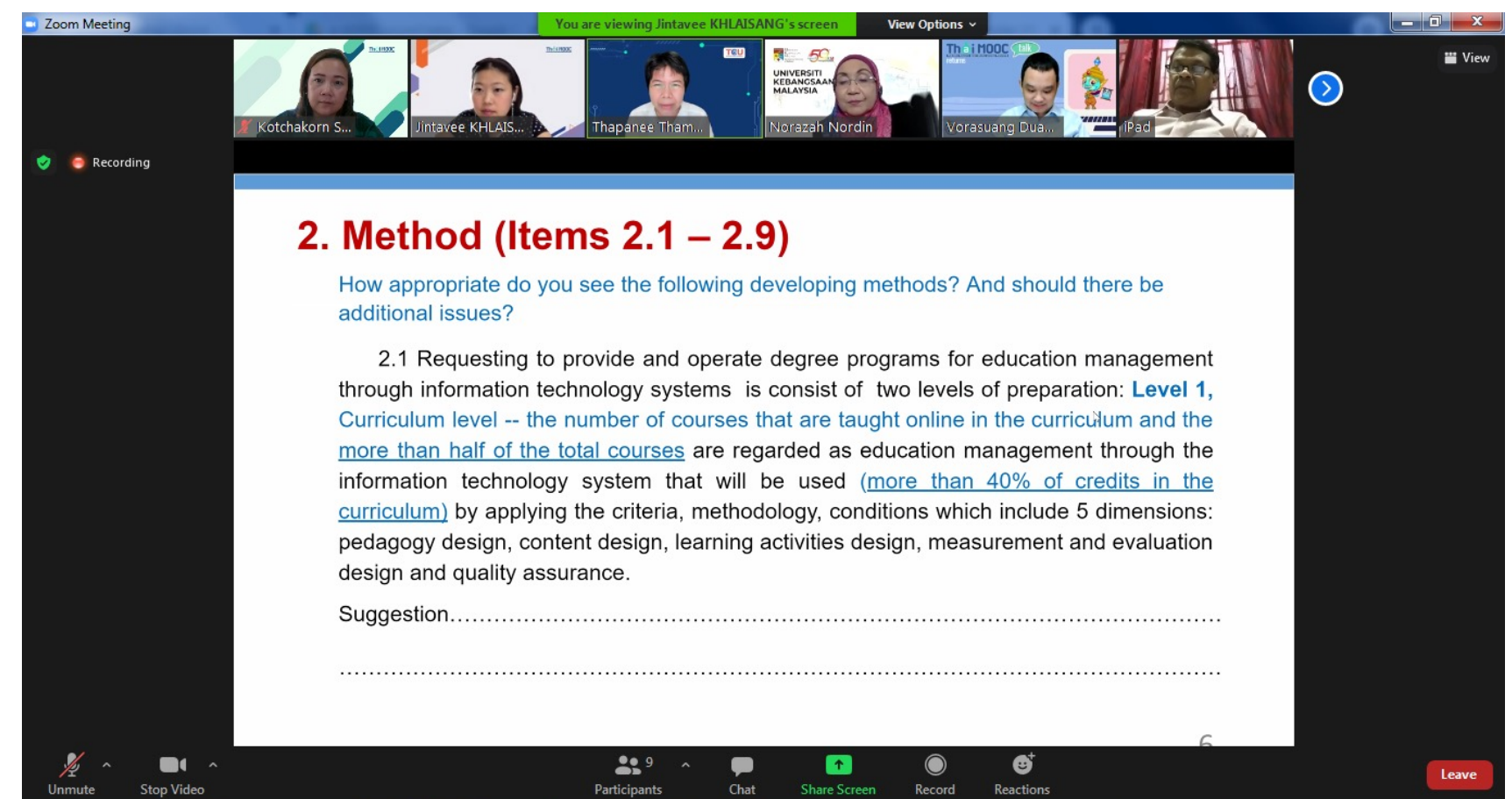
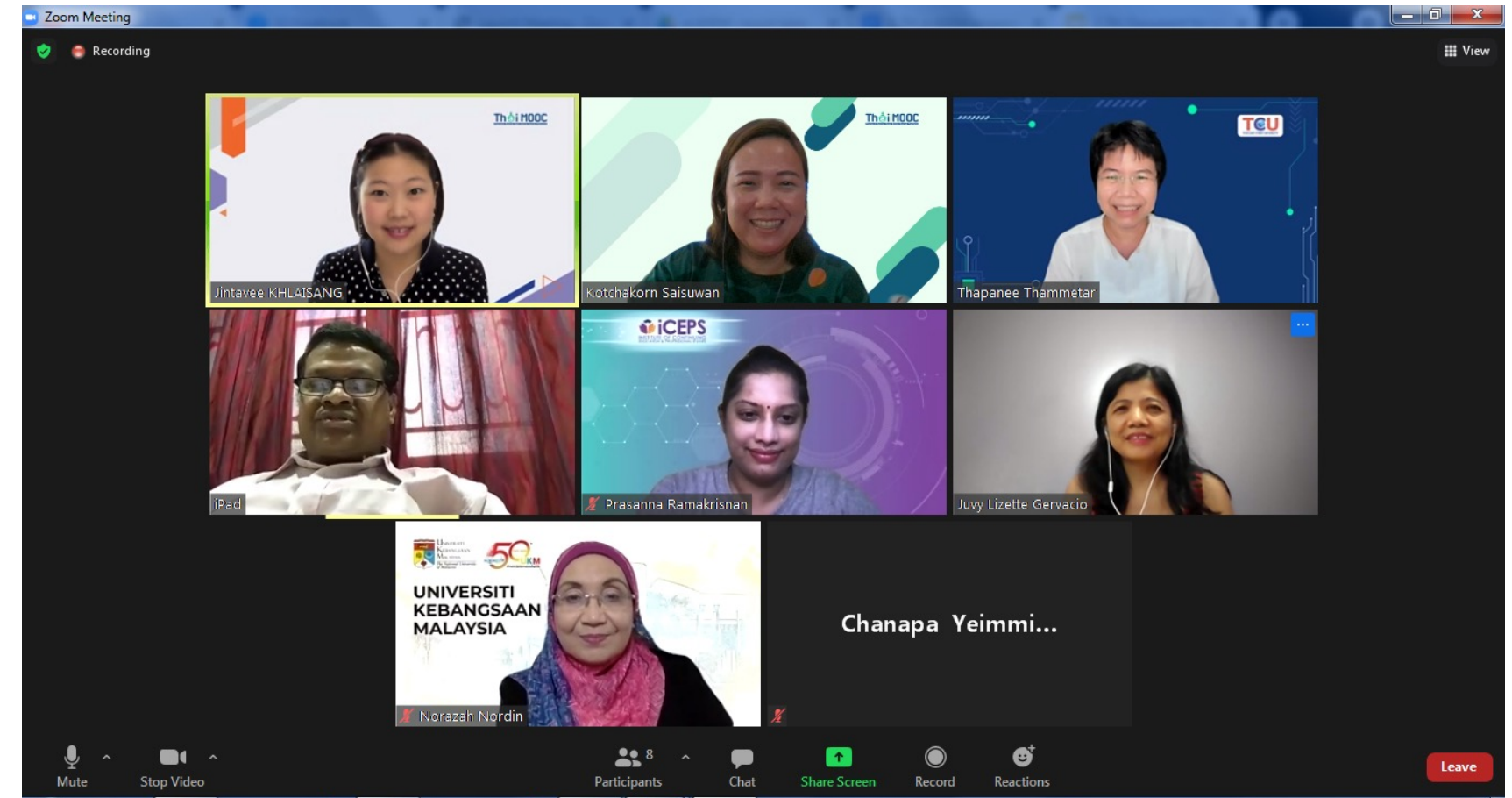
1. รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ ศุภพิยากุล เครือข่ายภาคกลางตอนบน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
2. รศ.ดร.สุรพล บุญลือ เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี)
3. รศ.ดร.รัฐสิทธิ์ สุขะหุต เครือข่ายภาคเหนือตอนบน (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
4. ผศ. ดร.สุรเชษฐ์ กานต์ประชา เครือข่ายภาคเหนือตอนล่าง (มหาวิทยาลัยนเรศวร)
5. ผศ.ดร.เด่นพงษ์ สุดภักดี เครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (มหาวิทยาลัยขอนแก่น)
6. อาจารย์ ดร.ภูเบศ เลื่อมใส เครือข่ายภาคตะวันออก (มหาวิทยาลัยบูรพา)
7. ผศ.ดร. ศิวนาถ นันทพิชัย เครือข่ายภาคใต้ตอนบน (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์)
8. ผศ.ดร.โอภาส เกาไสยาภรณ์ เครือข่ายภาคใต้ตอนล่าง (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)
9. รศ.ดร.ถนอมพร เลาทจรัสแสง ผช.อธิการบดี (เครือข่ายภาคเหนือตอนบน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

International Experts (8 Experts from 6 Countries)

Asia Europe Round Table Meeting Empowering Next Normal Online Education: the Past, the Present, and the Future: **Perspective from e-Asem RN1**

19 June 2021

ขั้นตอนที่ 3

- การศึกษาความคิดเห็นผู้บริหาร อาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับร่างเกณฑ์
สรุปผล เพื่อนำประชุมกรรมการ และสรุปเกณฑ์

THESI TOU
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
Series: THAI MOOC ONLINE TOUR
UPDATE สถานการณ์การจัดการเรียนการสอนออนไลน์
ในช่วง POST COVID จากแม่ข่าย THAI MOOC ในภูมิภาคต่าง ๆ

วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 เวลา 19.00-20.00 น.
Thai MOOC Talk ครั้งที่ 18 : Thai MOOC สัญจรออนไลน์ (ครั้งที่ 5)
: มหาวิทยาลัยแม่ข่ายภาคกลางตอนบน

วิทยากร รศ. ดร.ศรีเพ็ญ ศุกพิทยากุล
ผู้อำนวยการเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผศ. ดร.เชษฐเนติ ศรีธำอาน
รองอธิการบดีฝ่ายเทคโนโลยีและ
คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต

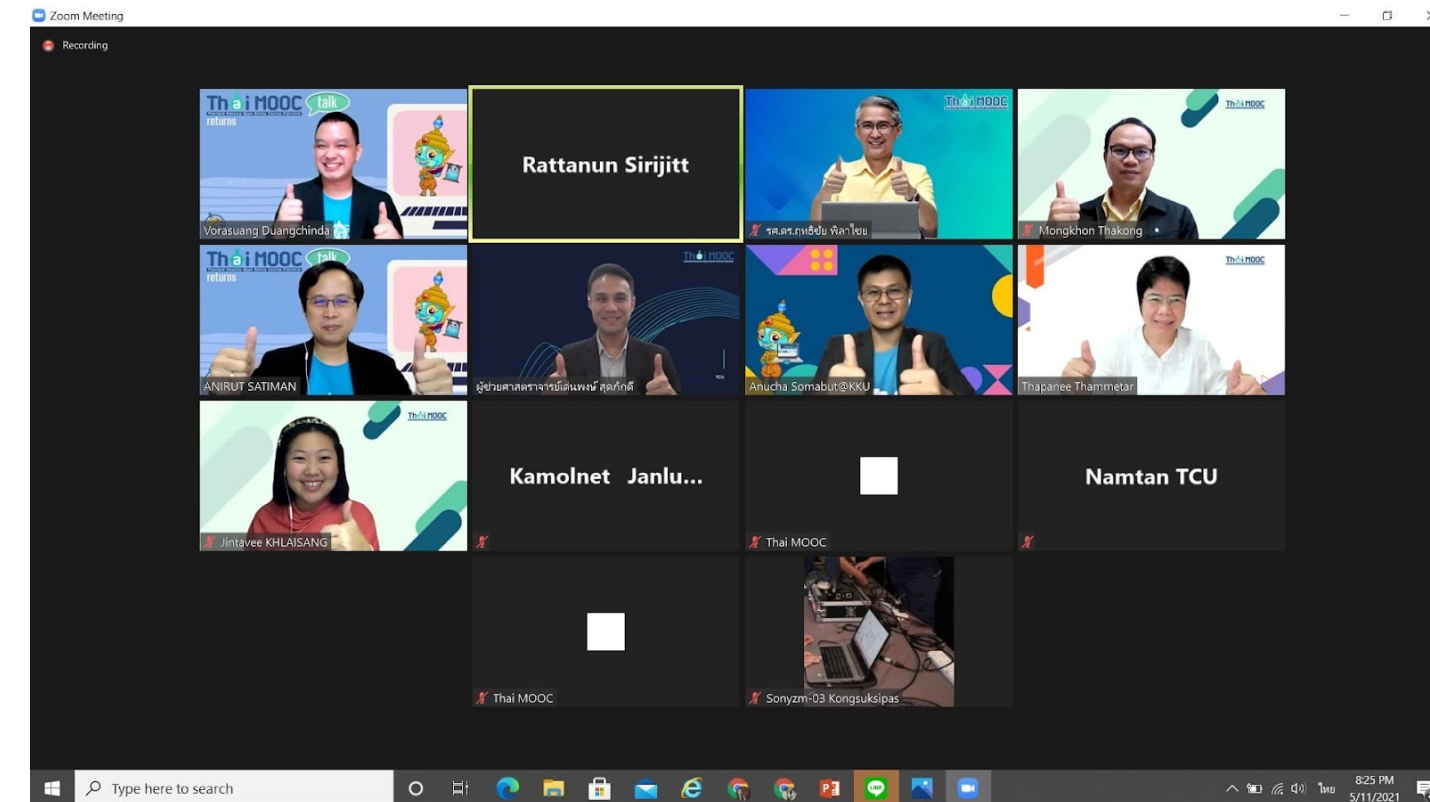
ผศ. ดร.กิตติ ชยวงคกุล
คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ดร.วรสรวง ดวงจินดา
ผู้อำนวยการสำนักการจัดการศึกษาออนไลน์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ดร.ชุตินันท์ สุวัตติพงษ์
อาจารย์ประจำสำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

SPU

Thai-MOOC thaimooc thaimooc, tcu-mhesi thaimooc mooc.thaicyberu.go.th ThaiMOOC.org

Thai MOOC
Thailand Massive Open Online Course Platform

Empowering Next Normal Online Education
> the Past, the Present, and the Future (ครั้งที่ 2)

มหาวิทยาลัยแม่ข่ายภาคกลางตอนล่าง

- รศ. ดร.สุรพล บุญลือ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี)
- รศ. ดร.ณัฐพล ไร่ไพ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)
- รศ. ดร.เอกกฤษ บางท่าไม้ (มหาวิทยาลัยศิลปากร)
- ผศ. ดร.นพพล เผ่าสวัสดิ์ (มหาวิทยาลัยมหิดล)

วันที่ 13 พฤษภาคม 2564
เวลา 19.00-19.45 น.

Thai-MOOC

Thai MOOC Talk #11: กลยุทธ์การวัดและ...
Watch later Share

Thai MOOC
THAILAND MASSIVE OPEN ONLINE COURSE
21.05.20 : 19.00 - 20.00 LIVE STREAM

Thai MOOC Talk: The New Normal for Online Teaching and Learning Series #11
กลยุทธ์การวัดและประเมินผล Assessment for Remote Learning: the New Normal in education

01 รศ. ดร.ประจวบ คณีกิจ (CU)
02 รศ. ดร.จันทร์วิทย์ คำชัยสิทธิ์ (CU)
03 ดร. ชุตินันท์ สุวัตติพงษ์ (STOU)

Thai-MOOC thaimooc Thai-MOOC bit.ly/line-TCU

ขั้นตอนที่ 4

การประชุมวิชาการเพื่อประชาพิจารณ์พิจารณาร่างเกณฑ์

ขั้นตอนที่ 5

การตรวจสอบและรับรองร่างเกณฑ์ โดย กมอ.

(ร่าง) ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม
เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการจัดการศึกษาผ่านระบบ
เทคโนโลยีสารสนเทศ

หลักเกณฑ์

1

หลักสูตรแบบให้ปริญญาในการจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

2

มีความพร้อมของบุคลากร อุปกรณ์ เทคโนโลยีระบบสนับสนุนและทรัพยากรอื่นที่เหมาะสมและเพียงพอ

3

สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และ มาตรฐานที่เกี่ยวข้องที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับหลักสูตร

ระดับรายวิชา

การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีมากกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนหน่วยกิตในหลักสูตร

หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการจัดการศึกษาผ่าน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับหลักสูตร

ระดับรายวิชา

ระยะเวลาการจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
มีมากกว่าร้อยละ 60 ของระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ

หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการจัดการศึกษาผ่าน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมี
มากกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนหน่วยกิตในหลักสูตร

องค์ประกอบ 6 ด้าน คือ ด้านศาสตร์การสอน ด้านการ
ออกแบบเนื้อหา ด้านการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ด้านการ
ออกแบบการวัดและประเมินผล ด้านความพร้อมของสิ่ง
สนับสนุนการเรียนรู้ และด้านความพร้อมของอุปกรณ์
เทคโนโลยีและทรัพยากรการศึกษา

เกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการศึกษา
ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษาไทย

เกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการศึกษา
ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษาไทย

เกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการศึกษา
ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษาไทย

การเลือกใช้ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีสารสนเทศ

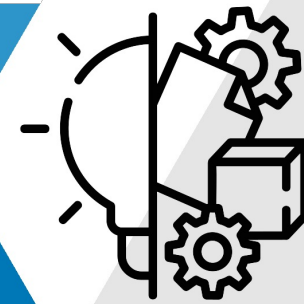
เน้นการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
และการมีปฏิสัมพันธ์ ในการเรียนรู้ของผู้เรียน

สร้างความยึดมั่นผูกพันในการเรียนของผู้เรียน
(Engagement)

เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างน้อย 4 ด้าน
ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้าน
จริยธรรม และด้านลักษณะบุคคล

การออกแบบเนื้อหาที่สอดคล้อง
กับผลลัพธ์การเรียนรู้
การวัดและประเมินผล

ผู้เรียนได้ตรวจสอบความก้าวหน้า
ในการเรียนรู้ของตนเอง (Learning progress)

มีการให้ผลป้อนกลับในการเรียนแก่ผู้เรียน
(Feedback)

เกณฑ์ขั้นต่ำคือ

- 1) ต้องมีการจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย
และหรือแบบปฏิบัติในรูปแบบประสานเวลา ผ่าน
ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) ต้องมีการจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย
และหรือแบบปฏิบัติ ในรูปแบบไม่ประสานเวลาผ่าน
ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยอาจอยู่ในรูปแบบ
การบันทึกที่สามารถรับชมล่วงหน้าหรือย้อนหลังได้

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ที่หลากหลาย

มีปฏิสัมพันธ์ทั้งแบบประสานเวลา
และไม่ประสานเวลา
(Synchronous and Asynchronous)

กระตุ้นความสนใจ
และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้
(Motivation)

เกณฑ์ขั้นต่ำ คือ

- 1) ต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบ
ประสานเวลาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) ต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบ
ไม่ประสานเวลาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
ทั้งนี้ควรเน้นในเรื่องการจัดกิจกรรม ที่สนับสนุน
ความสามารถของผู้เรียนทั้งการพัฒนาผู้เรียนเป็น
รายบุคคลหรือการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียน

การวัด

และประเมินผลการเรียน

สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
หรือสมรรถนะการเรียนรู้
(Objectives or Competencies)

มีวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัด
และประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย

1) ครอบคลุมทั้งการประเมิน
เพื่อตัดสินผล การประเมินเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ
เรียนรู้จากการตรวจสอบและประเมินตนเอง และ
การประเมินผลเพื่อให้ได้ข้อมูลป้อนกลับสำหรับ
นำมาปรับปรุงทั้งวิธีการสอนและวิธีการเรียนรู้

2) สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ใน 4 ด้าน
ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม และ
ด้านลักษณะบุคคล

ความพร้อมของสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้

ความสอดคล้อง
กับวัตถุประสงค์และสมรรถนะ

มีความหลากหลาย

สนับสนุนวัตถุประสงค์หรือ
สมรรถนะในการเรียน

เกณฑ์ขั้นต่ำ คือ

- 1) ทรัพยากรการเรียนรู้ ครอบคลุมโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อการเรียนการสอน
- 2) เป็นไปตามหลักจริยธรรม ลิขสิทธิ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แสดงกระบวนการผลิตและการจัดหาที่มีคุณภาพ
- 3) ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน
- 4) วัดความสำเร็จอย่างน้อยใน 2 ด้าน ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อการเรียนการสอน

ความพร้อมของอุปกรณ์ เทคโนโลยี และทรัพยากรการเรียนรู้

มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบัน

มีการใช้งานง่าย (Ease of Use)

ทางเลือกในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย
(Diverse Learners)

เกณฑ์ขั้นต่ำ คือ

- 1) ระบบบริหารการจัดการเรียนรู้
- 2) ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
- 3) ฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้น
- 4) แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ โดยสิ่งสนับสนุน
เหล่านี้ต้องมีปริมาณเพียงพอ หลากหลาย ทันสมัย
เป็นปัจจุบัน ใช้งานง่าย และมีคุณภาพพร้อมใช้งาน

เกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการศึกษา
ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษาไทย

เกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการศึกษา
ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษาไทย

หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการจัดการศึกษาผ่าน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับรายวิชา

การระบุข้อกำหนดขั้นต่ำของเทคโนโลยี

ระบุทักษะการใช้งานเทคโนโลยีขั้นต่ำของผู้เรียน

การแนะนำรายละเอียดของรายวิชา

การเผยแพร่ข้อมูลเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้
อย่างสะดวก

เกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการศึกษา ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษาไทย

เงื่อนไข

- 1) กำหนดและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา
- 2) ประกาศแนวปฏิบัติ เพื่อการกำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

(ร่าง) ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม
เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการจัดการศึกษาผ่านระบบ
เทคโนโลยีสารสนเทศ

